

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Huhtala, S. (2022) Vihapuhetta rivien välissä - onko ammattikorkeakoulussa rasismia? TAMK-blogi, 29.11.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/vihapuhetta-rivien-valissa-onko-ammattikorkeakoulussa-rasismia/>

Vihapuhetta rivien välissä – onko ammattikorkeakoulussa rasismia ?

29.11.2022 — Arja Hautala

Vastaanottava ammattikorkeakoulu – VARAVA – valtakunnallisesti rasismia vastaan - hankkeessa toteutettiin alkukesästä 2022 kysely ammattikorkeakoulujen opiskelijoille, henkilöstölle ja sidosryhmille. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa havaintoja ja näkemyksiä ammattikorkeakoulun vastaanottavuuden ongelmista ja kehittämistarpeista.

Tätä pääosin määrällistä kyselyä täydennettiin teemahaastatteluilla (10 kpl). Kyselyyn vastasi 530 henkilöä, joista 332 oli opiskelijoita, 181 henkilöstöön kuuluvia ja 17 sidosryhmien edustajia. Vastaajia oli 19 ammattikorkeakoulusta. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa havaintoja ja näkemyksiä ammattikorkeakoulun vastaanottavuuden ongelmista ja kehittämistarpeista. Raportti tuloksista ”Kokemuksia ammattikorkeakoulun palvelupolusta sekä työllistymisestä ja näkemyksiä rasismista” löytyy hankkeen sivuilta <https://varava.fi/>

Pidin posteriesityksen Kasvatustieteen Päivillä Oulussa 23.11.2022. Posteriestitystäni varten luin kyselyn avoimia vastauksia ns. rivien välistä. En ollut kiinnostunut siitä, kuinka moni on kokenut opinnoissaan rasismia, tai kuinka monen opintopolulla rakenteellinen rasismi on tuottanut haasteita esimerkiksi siksi, että opetusjärjestelyt on suunniteltu vain suomenkielisiä oppijoita varten. En myöskään lukenut vastauksia, joissa kerrotaan vieraskielisen nimen hankaloittavan työharjoitteluun pääsyä, tai maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kokemuksia siitä, että heihin ei luoteta, tai että he eivät saa tarvittavaa tukea opinnoissaan, tai että he kokevat saavansa huonompia arvosanoja. Kaikkea tätä aineistossa kyllä kerrotaan.

Rivien välistä lukiessani törmäsin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ja henkilöstön vihapuheeseen, rasistisiin kommentteihin, rasismin mitätöintiin, kyseenalaistamiseen, kyselyn pitämiseen turhana ja tarpeettomana, sekä vitsailuun. Tästä posterini kertoi.

Esimerkkejä kysymyksistä – ja vastauksista:

Miten määrittelet rasismin?

Rasismin määrittelin niin, että tietyissä rikostyypeissä ulkomaalaiset ovat varsin edustettuina. Tummaihoisen nimittelee valkoihoista, eikä suostu leikkimään hänen kanssaan.

Tiedätkö mitä tehdä tai keneen ottaa yhteyttä korkeakoulussa, kun kohtaat rasismia?

En tiedä, mille taholle tai henkilölle koulussani rasismista tulisi ilmoittaa. En tosin usko, että ilmoittaisin, vaikka tietäisin.

Nykyinen rasismista lässyttäminen on lähinnä turhaa uhriutumista.

En, tämä tutkimus on kyllä huuhaa-puuhaa. Tässä etsitään olematonta ongelmaa.

Oletko itse kokenut rasismia ammattikorkeakoulussa työhön tai työharjoitteluun hakeutuessasi?

En minkäänlaista. Työyhteisöt ovat olleet 100 prosenttisesti etnisesti valkoisia. Eli hyviä.

Herra antoi, herra otti. Tyydy siihen hottentotti. Tasa-arvohan on silkkaa jumalan pilkkaa...

Mitkä asiat mielestäsi tässä hetkessä rajoittavat Suomessa valmistuneiden opiskelijoiden pääsyä työelämään?

Jatkuvasti huomataan, että osaaminen tai edes yrittäminen ei ole riittävällä tasolla. Kun asia otetaan esille niin heti ollaan huutamassa ja syyttämässä rasismista.

Kv-opiskelijat ovat voineet olla Suomessa 4 vuotta, mutta silti eivät osaa kuin ”Mitä kuuluu?” suomeksi. Silti haluttaisiin jäädä Suomeen työhön.

VARAVA-hanke päättyy vuoden vaihteessa, mutta työ kohti antirasistista ammattikorkeakoulua jatkuu. Se on meidän jokaisen työ.

Hankkeen nettisivut: <https://varava.fi/>

Ijeoma Oluon sanoja lainaten: ”Antirasismien hienous piilee siinä, ettei kenenkään tarvitse teeskennellä olevansa vapaa rasismista toimiakseen antirasistisesti. Antirasismi on sitoutumista taistelemaan rasismia vastaan aina sitä kohdatessaan, myös kohdatessaan rasismia itsessään.”

Teksti: Lehtori Sissi Huhtala, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri, TAMK

Kuva: Pexels